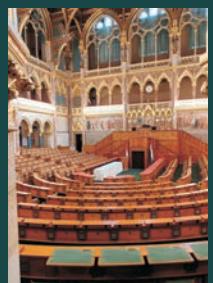
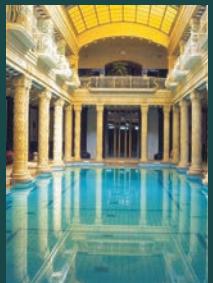
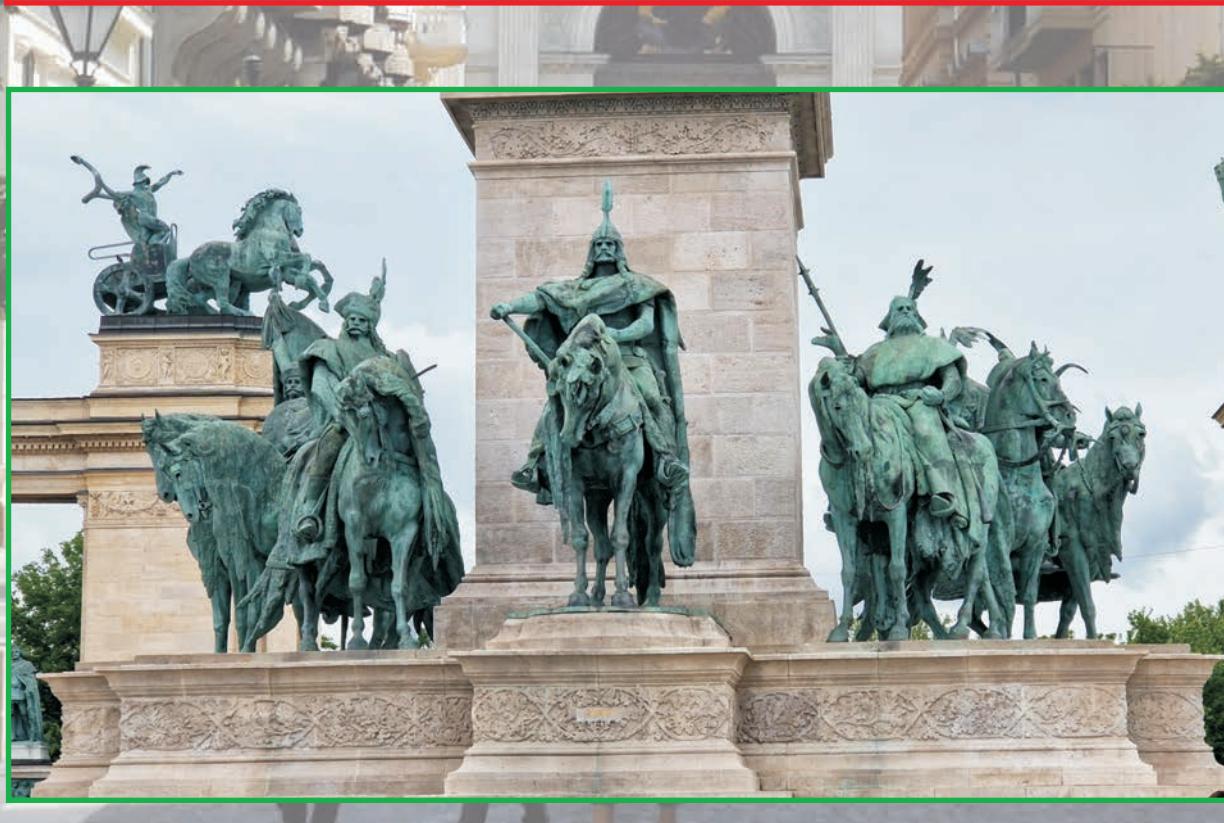
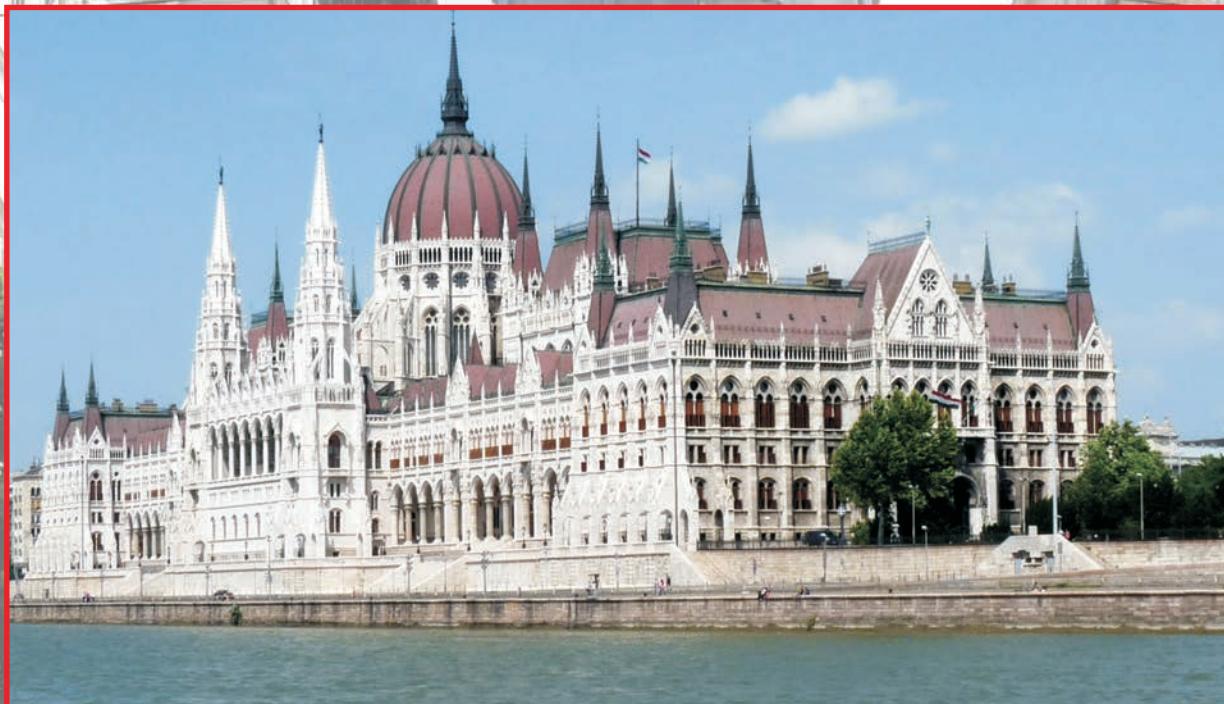

JAKUB WRÓBEL

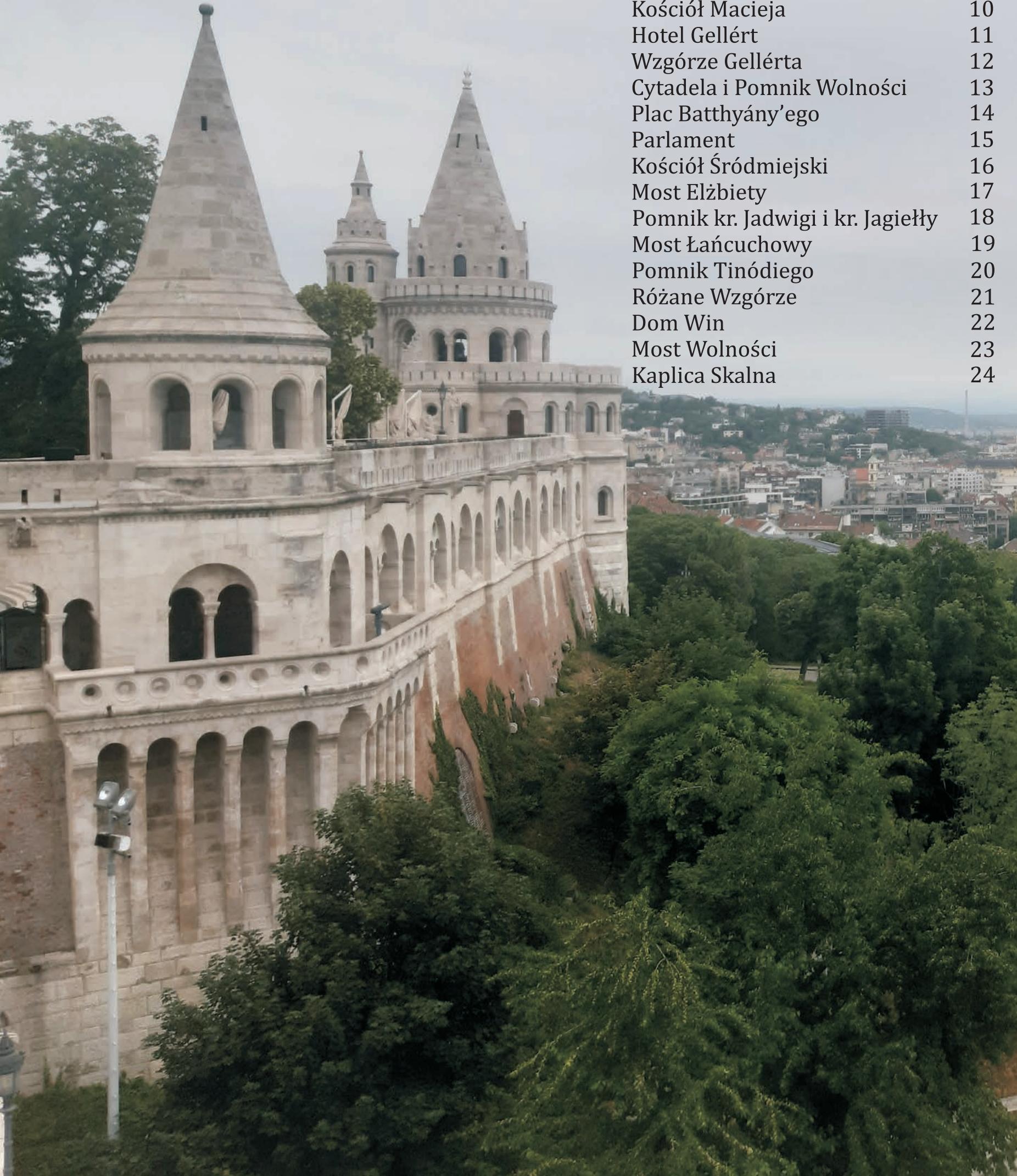
KIERUNEK DESTINATION BUDAPEST **BUDAPESZT**

DESTINATION BUDAPEST

Budapeszt

Pałac Królewski	6
Baszta Rybacka	9
i pomnik św. Stefana	
Kościół Macieja	10
Hotel Gellért	11
Wzgórze Gellérta	12
Cytadela i Pomnik Wolności	13
Plac Batthyány'ego	14
Parlament	15
Kościół Śródmiejski	16
Most Elżbiety	17
Pomnik kr. Jadwigi i kr. Jagiełły	18
Most Łącuchowy	19
Pomnik Tinódiego	20
Różane Wzgórze	21
Dom Win	22
Most Wolności	23
Kaplica Skalna	24

Łaźnie tureckie	25	Nowe Muzeum Etnograficzne	48
Pest secesyjny	27	Węgierski Dom Muzyki	49
Pomnik Bema	28	Park Rzeźb	51
Bazylika św. Stefana	29	Komunistycznych	
Plac Palatyna Józefa	31	Muzeum Terroru	52
Plac Bohaterów	32	Szentendre	54
Muzeum Sztuk Pięknych	33	Zakole Dunaju	55
Łaźnie Széchenyi	34		
Zamek Vajdahunyad	35		
Pawilon Secesyjny	36		
Węgierska Akademia Nauk	38		
Aquincum	40		
Dunaj	42		
Dworce kolejowe	43		
Pomnik Stefana Batorego	44		
Metro	45		
Wielka Synagoga	46		
Most i wyspa Małgorzaty	47		

ZARYS HISTORII BUDAPESTU / OUTLINE OF THE HISTORY OF BUDAPEST

W czasach rzymskich na terenie obecnego Budapesztu powstało miasto garnizonowe Aquincum. Zostało ono założone przez cesarza rzymskiego Augusta i było zamieszkane przez weteranów armii rzymskiej, kupców i rdzenną ludność celtycką, powstało ono w miejscu dawnego obozu rzymskiego. Miasto to było stolicą rzymskiej prowincji Pannonia. Oprócz tego nad samym Dunajem powstała fortpoczta wojskowa zwana Contra Aquincum i miała ona strzec przeprawy przez rzekę. Upadek Rzymu i wędrówka ludów spowodowały wyludnienie się Aquincum. Na początku X wieku w Pannoni osiedlili się Węgrzy, Buda na prawym brzegu Dunaju stała się jedną z ich głównych osad, stając się z czasem jedną z głównych siedzib węgierskich władców. Na lewym brzegu Dunaju powstał Peszt. Rozwój miasta zahamował najazd tatarski w 1242 roku. Na polecenie króla Beli IV powstał murowany zamek na terenie obecnego wzgórza zamkowego. Za króla Zygmunta z dynastii Luksemburskiej został założony uniwersytet (1395 r.) a za Macieja Korwina pierwsza drukarnia (1473 r.). Miasto było znaczącym w Europie ośrodkiem handlu bydłem i winem. W roku 1541 Buda została opanowana przez Turków na 150 lat i z miasta metropolitarnego stała się miastem prowincjonalnym z siedzibą budańskiego paszałyku. Dawni mieszkańców opuścili miasto, w ich miejsce przyszli Serbowie, Ormianie oraz Grecy. W 1686 roku Buda została zdobyta przez wojska habsburskie. Miasto zaczęło później znowu odzyskiwać dawne znaczenie. W czasie rewolucji węgierskiej Buda i Peszt zostały połączone w jeden organizm miejski. Po klęsce powstania proces ten odwołano. Po utworzeniu Austro-Węgier Trójmiasto (Buda, Peszt i Óbuda) połączyło się w Budapeszt 1 stycznia 1873 roku. Z okazji obchodów milenijnych zaplanowano wybudowanie wielkich budowli jak budynek parlamentu, pierwszej linii metra w Europie, dworzec kolejowy Nyugati, największy ówcześnie dworzec w Europie. W Peszcie powstały wielkie bulwary i przedmieścia z parkami. Budapeszt stał się jednym z największych i najwspanialszych miast w Europie. Rozpad Austro-Węgier był wielkim wstrząsem. W 1919 roku władze objęli komuniści. W okresie międzywojennym Budapeszt pod rządami admirała Horthy'ego stale się powiększał. Podczas II wojny światowej Budapeszt został doszczętnie zniszczony podczas sowieckiego oblężenia. Po wyzwoleniu w 1950 roku wprowadzono podział na dzielnice. Jesienią 1956 roku Budapeszt stał się głównym ośrodkiem powstania węgierskiego i areną walk między powstańcami a Armią Czerwoną. Rewolucja została jednak krwawo stłumiona. Po 1989 roku Budapeszt stał się znowu stolicą wolnych i demokratycznych Węgier. Obecnie jest to jedna z najważniejszych metropolii Europy środkowej, jest wielkim ośrodkiem kulturalnym, naukowym oraz turystycznym.

In Roman times in the area of present-day Budapest the garrison town of Aquincum was established by the Roman Emperor Augustus and was inhabited by veterans of the Roman army, merchants and indigenous Celtic population, it was established on the site of a former camp. This city was the capital of the Roman province of Pannonia. In addition a military outpost called Contra Aquincum was established on the Danube itself and it was to guard the river crossing. The fall of Rome and the migration of peoples resulted in the decline of Aquincum. At the beginning of the 10th century Hungarians settled in Pannonia. Buda on the right bank of the Danube became one of their first settlements, and over time became one of the main seats of the Hungarian rulers. Pest was founded on the left bank of the Danube. The development of the city was stopped by the Tatar invasion in 1242. At the request of King Bela IV, a brick castle was built on the site of the current castle hill. During the reign of King Sigismund of Luxembourg university was founded (1395) and the first printing house was founded by Matthias Corvin (1473). In 1541, Buda was captured by the Ottoman Turks for 150 years and from a metropolitan city it became a provincial city with the seat of the Budanpashal. The former inhabitants left the city, and were replaced by Serbs, Ormians, and Greeks. In 1686, Buda was conquered by the Habsburg troops regain its former meaning. During the Hungarian Revolution, Buda, Pest and Óbuda merged with Budapest on January 1, 1873. On the occasion of the anniversary celebrations the largest buildings were planned, such as the parliament building, the first metro line in Europe, and the Nyugati railway station, the largest railway station in Europe at the time. In Pest there were long boulevards and suburbs with fences. Budapest became one of the largest and most magnificent cities in Europe. The collapse of Austria-Hungary was a great shock. In 1919, communists took power. During the interwar period, Budapest continued to expand under Admiral Horthy's rule. During World War II Budapest was completely destroyed during the Soviet siege. After liberation in 1945, a division into districts was introduced. In the autumn of 1956, Budapest became the main center of the Hungarian uprising and the area of fighting between the insurgents and the Red Army. However, the revolution was bloodily suppressed. After 1989, Budapest again became the capital of a free and democratic Hungary. Currently, it is one of the most important metropolises in Central Europe, a great cultural, scientific, trade, financial and tourist center.

Pałac Królewski

Royal Palace

Podczas swojego długiego istnienia Pałac Królewski był wiele razy poddany przebudowie. Pierwszą budowlą w tym miejscu był zamek wybudowany przez króla Belę IV. Zygmunt Luksemburczyk przebudował go na gotycki pałac. Następnie monumentalny obiekt wybudowali Habsburgowie. Swój obecny wygląd z XIX wieku pałac zawdzięcza odbudowie, po tym jak budynek został zniszczony w lutym 1945 roku. W trakcie renowacji natrafiono na pozostałości po XV-wiecznej budowli gotyckiej. (Powyżej) Dziedziniec z fontanną Macieja. Kopuła pierwotnie neobarokowa, została odbudowana w stylu klasycystycznym. Zaprojektował ją Alajosz Hauszmann. (Poniżej) Lwia Brama prowadząca do tylnego dziedzińca Pałacu Królewskiego. (Poniżej) Huzar na koniu

6

During its long existence, the Royal Palace was rebuilt many times. The first building in this place was a castle built by King Bela IV. Sigismund of Luxembourg rebuilt it into a Gothic palace. Then the monumental structure was built by the Habsburgs. The palace owes its current 19th-century appearance to its reconstruction after the building was destroyed in February 1945. During the renovation, the remains of a 15th-century Gothic building were found. (Above) The square with Matthias fountain. The dome was originally neo-baroque, but was rebuilt in the classicist style. It was designed by Alajosz Hauszmann. (Below) The Lion's Gate leading to the rear courtyard of the Royal Palace. (Below) Hussar on the horseback

Obecnie w pałacu znajduje się Węgierska Galeria Narodowa, Muzeum Historii Budapesztu, Biblioteka Narodowa im. Szecheniego. (Poniżej) Ozdobna brama z 1903 roku prowadząca do Habsburskich Schodów i Pałacu Królewskiego, którego strzeże znajdująca się w pobliżu, wykonana z brązu rzeźba mitycznego ptaka turula. Pomnik ten upamiętnia tysięczną rocznicę przybycia Madziarów do Kotliny Karpackiej w 896 roku. Na wzgórzu zamkowym znajduje się też jaskinia z wytyczoną trasą zwiedzania

Louis II Jagiellon,
King of Hungary.
He died in the
battle against
the Turks near
Mohacs in 1526

Currently, the palace houses the Hungarian National Gallery, the Budapest History Museum, and the National Library Széchenyi. (Below) An ornate gate from 1903 leading to the Habsburg Steps and the Royal Palace, guarded by a nearby bronze sculpture of the mythical turula bird. This monument commemorates the thousandth anniversary of the arrival of the Magyars in the Carpathian Basin in 896. There is also a cave on the castle hill with a designated sightseeing route

Ludwik II Jagiellończyk, król Węgier. Poległ on w bitwie z Turkami pod Mochaczem w 1526 roku

Pałac widoczny od strony Dunaju. (Po prawej) Kolumna Trójcy

Świętej w Dzielnicy Zamkowej na Placu Trójcy, naprzeciwko kościoła Macieja. Kolumna została ukończona w 1713 roku jako upamiętnienie ofiar dżumy w 1709 roku. Dżuma nawiedziła stolicę Węgier niedługo po odzyskaniu miasta z rąk tureckich. (Poniżej) Dawna ujeżdżalnia cesarska. (Poniżej po prawej) Baszta Siedmiogrodzka. Jest ona fragmentem dawnego zamku w Budzie

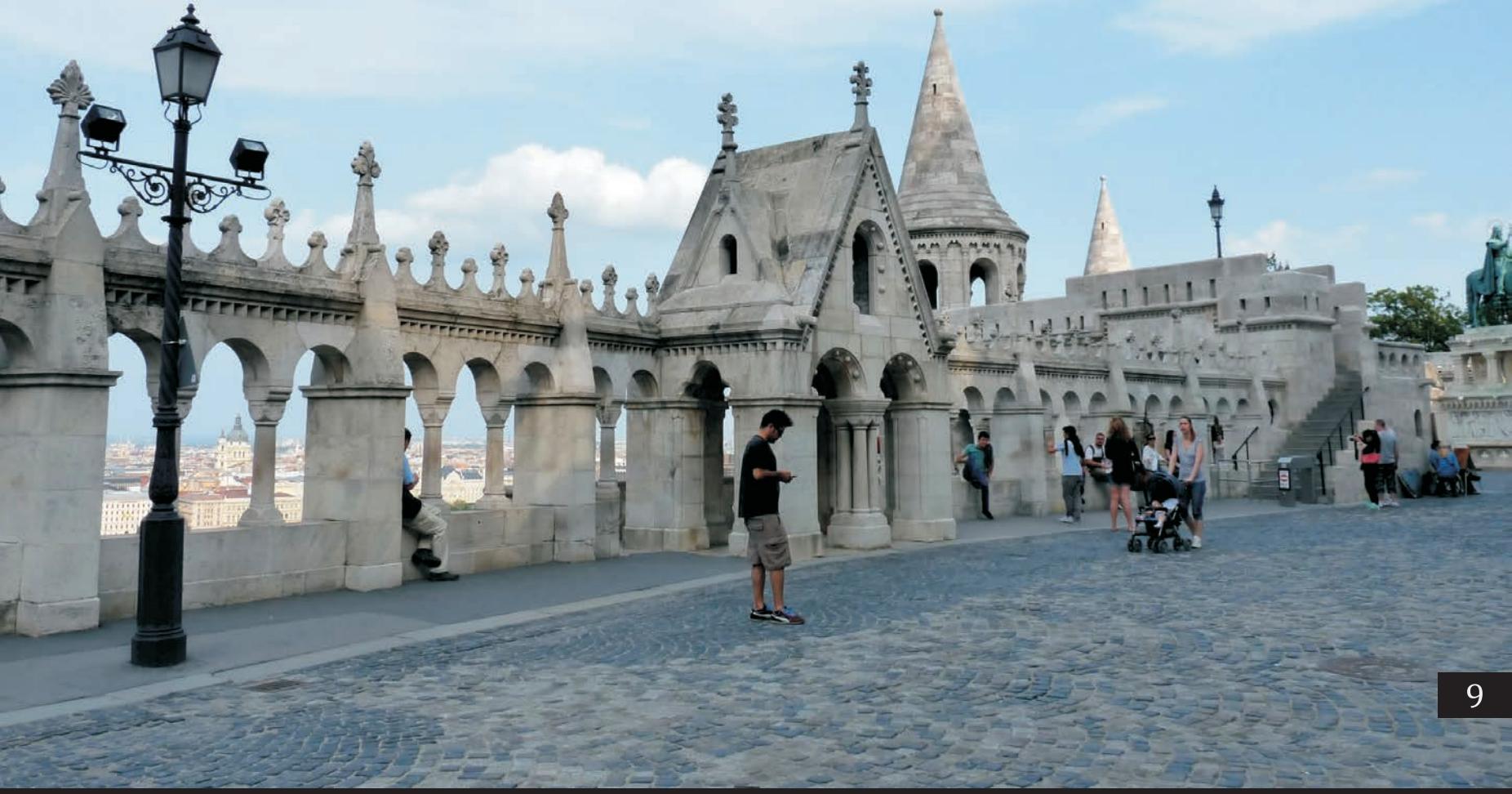

The palace visible from the Danube. (Above) The Holy Trinity Column in the Castle Quarter on Trinity Square, opposite Matthias Church. The column was completed in 1713 as a commemoration of the victims of the 1709 plague. The plague struck the Hungarian capital shortly after the city was regained from the Turkish hands. (Below) Former imperial horse riding arena. (Below) Transylvania Tower. It is a fragment of a former castle in Buda

Baszta Rybacka i Pomnik św. Stefana

Fish Tower and Saint Stephen's Monument

9

Baszta Rybacka została wybudowana w 1895 r. Baszta prowadziła do cechu rybaków i powstała w dawnych murach obronnych Budy. Obok baszty stoi pomnik patrona Węgier św. Stefana (po prawej)

The Fisherman's Tower was built in 1895. The tower led to the fishermen's guild and was built in the former defensive walls of Buda. Next to the tower there is a monument to the patron of Hungary St. Stephen (right)

Kościół Macieja

Matthias's Church

Maciej Korwin Hunyady (1443-1490), król Węgier, Chorwacji i Czech często był portretowany w rycerskiej zbroi. Za jego panowania Węgry znalazły się u szczytu potęgi. Był synem Janosa Hunyadego, bohatera narodowego Węgier, pogromcy Turków pod Belgradem oraz uczestnika bitwy pod Warną w 1444 roku

10

Matthias Corvin Hunyady (1443-1490), king of Hungary, Croatia and Bohemia, was often portrayed in knight's armor.

During his reign, Hungary was at the peak of its power. He was the son of Janos Hunyady, national hero of Hungary, defeater of the Turks near Belgrade and participant of the Battle of Varna in 1444

Między XIII i XV wiekiem powstał kościół pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny. Maciej Korwin powiększył i upiększył gmach. W 1541 roku Turcy przekształcili kościół w meczet, w związku z tym większość oryginalnych elementów wyposażenia kościoła zginęła. W trakcie wyzwalania Budę kościół uległ zniszczeniu, ale franciszkanie odbudowali go w stylu barokowym. W 1723 roku świątynia doznała kolejnych zniszczeń. Dzięki odbudowie, przeprowadzonej w latach 1873-1896 przez Frigyesa Schulka, zyskała nowe, neogotyckie oblicze. Najciekawsze elementy kościoła to barokowa Madonna, grobowiec króla Beli II i Anny de Chatillion oraz Portal Marii

Between the 13th and 15th centuries, a church dedicated to the Blessed Virgin Mary was built. Matthias Corvin enlarged and beautified the building. In 1541, the Turks transformed the church into a mosque, so most of the original furnishings of the church was destroyed, but the Franciscans rebuilt it in the baroque style. In 1723, the temple suffered further destruction. Thanks to the reconstruction carried out in 1873-1896 by Frigyes Schulek, it gained a new, neo-Gothic appearance. The most interesting elements of the church are the Baroque Madonna, the tomb of King Bela II and Anna de Chatillion and the Portal of Mary

Temple dedicated to Saint Stephen, the first king of Hungary, was designed in the classicist style by József Hild. The construction of the Greek cross-shaped church began in 1851. In 1938, on the 900th anniversary of the death of St. Stephen, the temple received the status of a minor basilica.

(Right) Church facade. The 96-meter-high dome is visible from almost every point in the city.

The main portal with a massive door is decorated with sculptures of the heads of the 12 apostles.

(Below) The interior of the basilica contains the main altar with a marble statue of St. Stephen. The Chapel of the Holy Right has a mummified forearm of St. Stephen, it is kept in a beautiful reliquary and is the most valuable relic in Hungary (right)

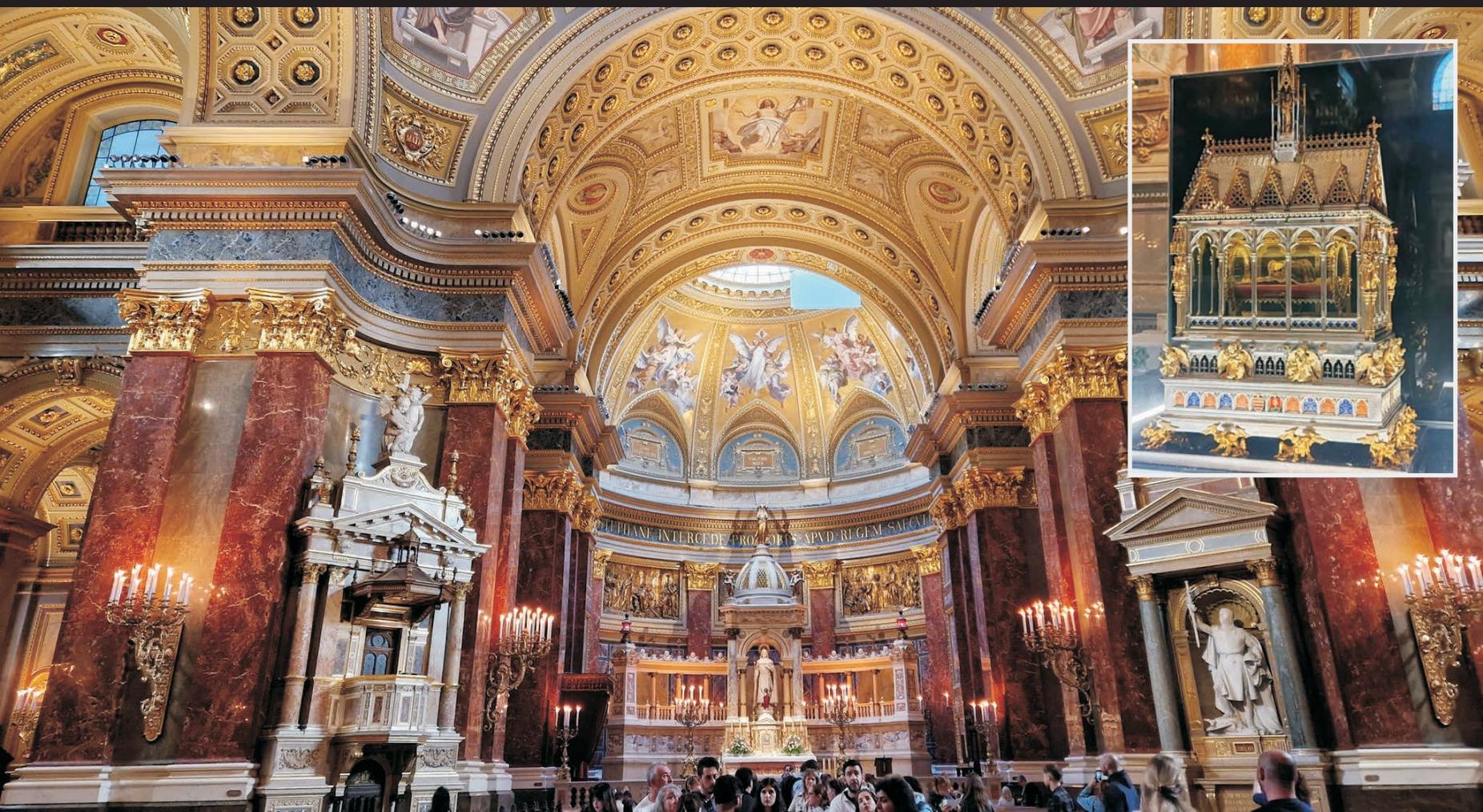

Bazylika św. Stefana

Saint Stephen's Basilica

Świątynię poświęconą św. Stefanowi, pierwszemu królowi Węgier zaprojektował w stylu klasycystycznym József Hild. Budowa umieszczonego na planie krzyża greckiego kościoła rozpoczęła się w 1851 roku. W 1938 roku w 900-setną rocznicę śmierci św. Stefana świątynia otrzymała status bazyliki mniejszej. (Powyżej) Fasada kościoła. Mierząca 96 metrów kopuła jest widoczna niemal z każdego punktu miasta. Główny portal z masywnymi drzwiami ozdobiony jest rzeźbami głów 12 apostołów. (Poniżej) Wnętrze bazyliki zawiera ołtarz główny z marmurowym pomnikiem św. Stefana. Kaplica Świętej Prawicy posiada zmumifikowane przedramię św. Stefana, przechowywane jest ono w pięknym relikwiarzu i jest najcenniejszą relikвиą na Węgrzech (poniżej)

29

Plac Bohaterów

Heros's Square

Dawny
madziarski
wojownik

Former
Hungarian
warrior

Plac ten jest jednym z ważniejszych placów w stolicy Węgier. Przez cały okres swojego istnienia był miejscem wielu demonstracji politycznych. Tutaj świętowano tysiącletie Węgier w 1896 roku. Zakończenie wszystkich prac nastąpiło dopiero w 1929 roku. Plac upamiętnia chlubne momenty w węgierskiej historii. Uwagę zwraca Pomnik Tysiąclecia. Na półokrągłej kolumnadzie widnieją posągi najwybitniejszych węgierskich władców, polityków i przywódców powstań narodowych. Pośrodku stoi kolumna zwieńczona statuą przedstawiającą archanioła Gabriela. Pod nią znajdują się rzeźby wodzów, którzy w 896 roku przybyli na tereny dzisiejszych Węgier.

32 This square is one of the most important squares in the capital of Hungary. Throughout its existence, it was the site of many political demonstrations. The Hungarian millennium was celebrated here in 1896. All works were completed only in 1929. The square commemorates glorious moments in Hungarian history. The Millennium Monument attracts attention.

The semicircular colonnade contains statues of the most outstanding Hungarian rulers, politicians and leaders of national uprisings. In the center there is a column topped with a statue of the archangel Gabriel. Below it there are sculptures of leaders who came to the territory of today's Hungary in 896

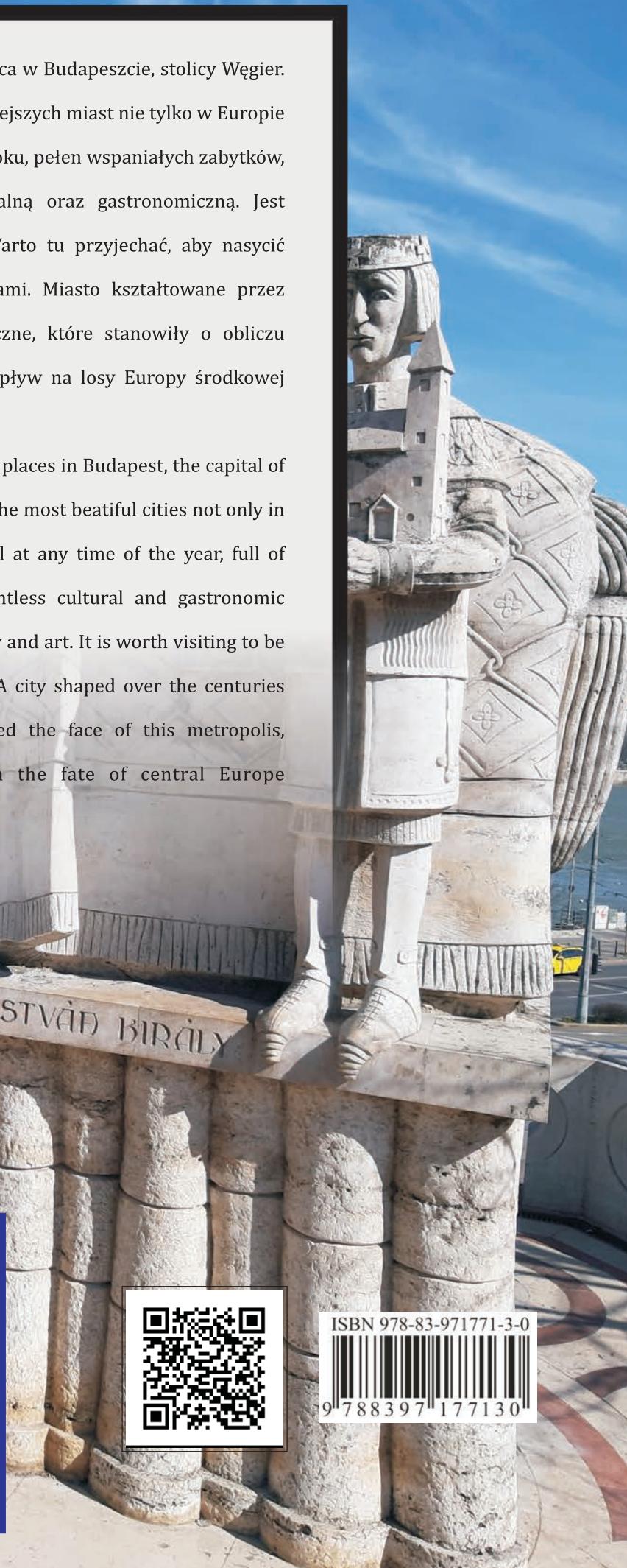
Pomnik Stefana Batorego

Stefan Bathory's Monument

Pomnik Stefana Batorego - króla Polski i księcia Siedmiogrodu znajduje się na skrzyżowaniu dwóch ulic w XIV dzielnicy Budapesztu - Zuglo. Autorem rzeźby jest Janos Pasztor, który zainspirował się słynnym obrazem Matejki "Batory pod Pskowem." Pomnik stanął w 1956 roku. (Po prawej) Husarz polski. Stefan Batory był wielkim reformatorem, dzięki niemu powstała ciężkozbrojna jazda, zwana husarią oraz formacja piesza zwana piechotą wybraniecką (poniżej)

The monument to Stephen Bathory - the king of Poland and prince of Transylvania is located at the intersection of two streets in the 14th district of Budapest - Zuglo. The author of the sculptures is Janos Pasztor, who was inspired by Matejko's famous painting "Batory at Pskov". The monument was erected in 1956. (On the right) Polish hussar. Stephen Batory was a great reformer, thanks to him the heavily armed cavalry called hussars were created and an infantry formation called chosen infantry were created (below)

Album przedstawia najważniejsze miejsca w Budapeszcie, stolicy Węgier.

Miasto to uznawane za jedno z najpiękniejszych miast nie tylko w Europie ale i na świecie. Piękny o każdej porze roku, pełen wspaniałych zabytków, posiadający niezliczoną ofertę kulturalną oraz gastronomiczną. Jest centrum nauki, sztuki oraz kultury. Warto tu przyjechać, aby nasycić się kolorami, zapachami oraz dźwiękami. Miasto kształtowane przez wieki, przez wielkie postacie historyczne, które stanowiły o obliczu tej metropolii, która miała znaczący wpływ na losy Europy śródkowej

The album presents the most important places in Budapest, the capital of Hungary. This city is considered one of the most beautiful cities not only in Europe but also in the world. Beautiful at any time of the year, full of wonderful monuments, and with countless cultural and gastronomic offers. It is the center of science, culture and art. It is worth visiting to be filled with colors, smells, and sounds. A city shaped over the centuries by great historical figures who shaped the face of this metropolis, which had a significant impact on the fate of central Europe

O autorze:
Jakub Wróbel
ur. 2 września 1979
w Warszawie,
absolwent
Państwowej
Szkoły Filmowej
Telewizyjnej
i Teatralnej w Łodzi.
Filmowiec, fotograf,
grafik, z zamiłowaniem
historykiem

About author:
Jakub Wróbel
born in September 2,
1979 in Warsaw,
graduate
National Film School
in Lodz in Poland.
Filmmaker, photographer,
graphic designer,
historian by passion

ISBN 978-83-971771-3-0

9 788397 177130